

STYRELSEPROTOKOLL 2/2025

Protokoll fört vid Svenska Finlands folktings styrelsemöte onsdagen den 11 juni 2025 klockan 15.00–16.41 på den digitala plattformen Teams.

Ordförande

Henrik Wickström, SFP	(x)	Michael Nyberg, SFP	()
-----------------------	-----	---------------------	-----

Vice ordförande

Elin Härmälä, SDP	(x)	Camilla Kronqvist, SDP	()
Matilda af Hällström, Saml	(x)	Annika Warras-Stjernvall, Saml	()

Medlem

Tom Liljestrand, sfp	(x)	Micaela Romantschuk, sfp	()
Joacim Sandbacka, sfp	(x)	Reinhold Klockars, sfp	()
Monica Asplund, sfp	(x)	Nina Brännkärr-Friberg	()
Markus Blomquist, sfp	(x)	Erica Harberg, sfp	()
Kristiina Michelsson, sfp	(x)	Kalle Sällström, sfp	()
Suzanne Sjöholm, sfp	(x)	Petteri Kaleva, sfp	()
Anna Caldén, sdp	(-)	Sandra Väisänen, sdp	(-)
John Liljelund, sdp	(x)	Jonatan Wikström, sdp	()
Alexandr Foy, sdp (15.10–16.16)	(x)	Nils-Johan Englund, sdp	()
Isak Vilander, saml	(x)	Hanna Karlsson, saml	()
Michael Berner, saml	(-)	Max Björkskog	(x)
Jan-Erik Eklöf, de Gröna	(x)	Hermann Backer	()
Arvid Karell, KD	(x)	May-Gret Axell	()
Tony Asumaa, Åland	(x)	Pernilla Söderlund	()
Lotta Staffans, Vf	(x)	Sonja Lindén, vf	()

Närvarande tjänstemän:

Christina Gestrin
Kristina Beijar
Camilla Grundström
Christine Kotzev
Christina Kroll
Stephanie Lindberg
Johan Lindholm
Gerd Norrgård

Sofia Kroll, praktikant
Edvard Beijar, praktikant

§1. Mötet öppnas

Ordförande Henrik Wickström öppnade mötet klockan 15.00.

§2. Stadgeenlighet och beslutsförhet

Mötet konstaterades vara stadgeenligt sammankallat och beslutsfört.

§3. Val av protokolljusterare

Beslut:

Styrelsen valde Tom Liljestrand och John "Pi" Liljelund till protokolljusterare.

§4. Godkännande av föredragningslistan

Beslut:

Styrelsen godkände föredragningslistan.

§5. Protokoll från föregående möte

Beslut:

Styrelsen godkände protokollet från mötet 19.3.2025, **bilaga 1**.

§ 6. Allmänpolitisk diskussion

Folktingets ordförande **Henrik Wickström** inledde den allmänpolitiska diskussionen med att konstatera att det varit kommunal- och välfärdsområdesval, att Folktingets mandatfördelning har verkställts och att Folktingets haft session i Tammerfors.

Kommunerna, genom utbildningen, och välfärdsområdena, via hälsovården och räddningstjänsterna, ansvarar för en stor del av den service som ordnas av den offentliga sektorn. Wickström sade att Folktinget måste arbeta mot kommunerna och välfärdsområdena, skapa förståelse för de svenska strukturerna. Särskilt i samband med det förestående strategiarbetet är det viktigt att påminna om de svenska strukturerna.

Wickström var oroad över följderna för de språkliga aspekterna då den offentliga ekonomin anpassas. Statistikcentralen minskar på de svenska tjänsterna och övergår till AI. Samma utveckling syns också i starka svenska kommuner. Kommuner köper ChatGPT licenser och gör översättningar via AI. Vilka effekterna av användningen av AI i kommuner och välfärdsområden är syns först i framtiden. Wickström sade att det också finns fördelar med AI om den kan stöda serviceanvändningen på svenska. Han betonade vikten av att påminna om den svenska servicen och språkmatchningen, dvs. att svenskspråkiga kunder ska möta svenskkunnig personal, i välfärdsområdena. Arbetet med att säkerställa service på svenska borde prioriteras särskilt i de områden där svenskspråkiga är i minoritet.

Finnairs service på svenska har varit föremål för offentlig diskussion, men bolaget har enligt Wickström lovat förbättringar i den svenska servicen till hösten. Han lyfte Humorgruppen KAJ och den positiva synlighet det svenska i Finland fått via gruppens framgångar. Han avslutade med att konstatera att Sametingslagen kommer att godkännas i riksdagen inom kort.

I vice ordförande **Elin Härmälä** berättade att presidiet arbetat med ett uttalande kring Statistikcentralens svenska service. Hon sade vidare att Österbottens välfärdsområde fungerar bra på båda språken, men så är ju svenskan också majoritetsspråk i välfärdsområdet.

II vice ordförande **Matilda af Hällström** sade att AI-lösningarna för tillfället leder till felaktigheter, men att vi måste tro på utvecklingen, inte motarbeta den. Vi ska se till att de teknologiska lösningarna utvecklas så att de fungerar också på svenska.

Alexander Foy oroade sig för att man inom Helsingfors stad tillämpar majoritetskvoter på minoriteten, vilket bryter mot tvåspråkighetens principer.

Joacim Sandbacka berättade att han deltagit i beredningen av Folktingets utlåtande om tekniska lösningar inom socialvården som bland annat gällde förslag om att ersätta personalstyrka inom äldreomsorgen med olika tekniska lösningar. Servicen på svenska måste garanteras, och det ska gå att använda finlandssvenska, inte rikssvenska, när man använder tekniska lösningar. Folktinget måste vara aktivt vad gäller AI, arbeta brett tillsammans med riksdagsledamöter och ministrar kring olika lösningar. AI kan underlätta och vara en möjlighet, men det behövs ett förtydligande om AI-lösningar i språklagstiftningen, samma service på svenska i AI som i övriga lösningar.

Monica Asplund undrade vad Folktinget gjort gällande indragningarna av flyktingförläggningarna.

Christina Gestrin berättade att Folktinget riktat en skrivelse om nedläggningen av mottagningscentralerna till Migri men inte fått svar. Migri har över lag inte varit intresserat av att diskutera språkliga frågor med Folktinget.

Rättsstatsarbetsgruppen som Gestrin är medlem i grannar på frågor kring rättsstatens utveckling i framtiden. I arbetsgruppen har det tydligt kommit fram att man inom myndigheter har som mål att på sikt effektivisera verksamheter och spara pengar med hjälp av AI. Gällande digitaliseringen har Folktinget betonat att det genast från början bör skapas språkversioner på finska och svenska samt att språkversionerna ska testas redan i pilotskedet. Folktinget har också framhållit att alla ska ha möjlighet att använda tjänsterna.

Tony Asumaa lyfte frågan om svenskspråkiga klienter som placerats i Sverige för vård och som nu förlorat sin rätt till folkpension både i Finland och Sverige. Lagtinget behandlar som bäst ett spørsmål i samma fråga, men Åland kan inte påverka särskilt då FPA styr i ärendet. Problemet berör inte endast ålänningar utan alla som talar svenska i Finland. De anhöriga står nu för levnadskostnaderna trots att klienterna är utplacerade i Sverige på grund av språket.

Christina Gestrin sade att myndigheterna meddelat att det enda sättet att lösa problemet är att de berörda familjerna lämnar besvär över besluten till FPA. Den åländska riksdagsledamoten Mats Löfström har via ett skriftligt spørsmål i riksdagen försökt få svar på frågan av myndigheter.

Christine Kotzev berättade att frågan enligt sessionens beslut gällande motionen i samma fråga ska behandlas i Folktingets verksamhet om det handlar om placering i utlandet på språklig grund. De berörda personerna har lämnat besvär och väntar på svar. Ministern för social trygghet, Sanni Grahn-Laasonen, har konstaterat att något land, Finland eller Sverige, måste ha ansvar för den sociala tryggheten.

Suzanne Sjöholm påtalade brister i svenskan på Finnairs webbplats. Om du väljer svenska som språkalternativ får du biljettpriset i svenska kronor. Meddelande om inställda flyg kommer enbart på engelska.

Monica Asplund konstaterade att Finnairs webbplats är tvåspråkig, att hon via datorn fått prisinformation i euro, men i applikationen på telefonen finns ingen svenska.

Stephanie Lindberg uppmanade alla vara i kontakt med henne som språkskyddssekreterare om bristande service på svenska som myndigheter eller statliga bolag ska erbjuda i enlighet med språklagen.

Beslut:

Diskussionen antecknades för kännedom.

§ 7. Ekonomi

Christina Gestrin informerade om det ekonomiska utfallet för januari-april 2025, **bilaga 2**. Utfallet följer i stort förra årets siffror. Projektunderstödet är mindre i år eftersom Kulturfonden från 2025 bakat in projektunderstödet i verksamhetsstödet. Statsbidraget är 773 000 euro/år och periodiserat i rapporten. Sessionen som vartannat år ordnas utanför Helsingfors blir dyrare jämfört med sessionen som ordnas i Helsingfors.

Beslut:

Informationen antecknades för kännedom.

§ 8. Uppföljning av beslut tagna på sessionen

Motioner godkända på sessionen 2025

Matilda af Hällström framförde en tanke om att en person från kansliet och en styrelseledamot tillsammans skulle följa upp motionerna.

Beslut:

Styrelsen godkände ansvarsfördelningen för uppföljningen av motionerna som godkändes på sessionen, **bilaga 3**.

Arbetsutskottet diskuterar vidare inom sig om styrelseledamöterna involveras i uppföljningen av motionerna.

§ 9. Tillsättandet av medlemmar i AU och medlemmar och ersättare i de övriga utskotten.**Beslut:**

Styrelsen godkände förslaget till medlemmar i AU samt medlemmar och ersättare i övriga utskott, **bilaga 4**.

§ 10. Folktinget på Suomiareena 25.6 2024

Gerd Norrgård informerade om Folktingets program på Suomiareena. Suomiareena, som är Finlands största årliga samhällsliga festival, äger rum 24 till 27 juni i Björneborg. Folktinget bjuder den 25 juni klockan 10 på en officiell paneldiskussion, som sänds av MTV, om den finlandssvenska kulturens kraft och betydelse. Under rubriken "Bara bada bastu – den finlandssvenska kulturen som Finlands superkraft" diskuterar Henrik Wickström och tre representanter från kulturfältet. Utav Suomiareenas 195 officiella program är Folktingets diskussion också i år det enda svenskspråkiga programmet, om man inte räknar med KAJ:s öppna konsert den 26 juni, som Svenska kulturfonden i Björneborg och S-gruppen bjuder på.

Folktingets två inofficiella diskussioner hålls på eftermiddagen på Mikaelsgården om två andra viktiga teman: "Hur kan Svenskfinland integrera 5–10 % av nya invandrare?" och "Språkbarometern 2024: Dessa saker oroar och gläder finlandssvenskar". Dessa paneldiskussioner streamas via Folktingets YouTube-kanal. Ted Urho modererar alla tre diskussionerna.

På kvällen ordnas Folktingets traditionella mingel på Svenska klubben där vår kulturpanelist Christoffer Strandberg bidrar med underhållning. Styrelsen har fått inbjudan till minglet. Senare samma kväll ordnas MTV:s traditionella partiledartent.

Beslut:

Informationen antecknades för kännedom.

Noterades att Alexandr Foy avlägsnade sig från mötet klockan 16.16 under behandlingen av denna paragraf.

§ 11. Svenska veckan år 2025

Gerd Norrgård gav en lägesbild över planeringen av Folktingets firande av Svenska veckan år 2025. Svenska veckan firas i år 3–9 november, för 25:e året. Folktinget koordinerar Svenska veckan på de officiellt 28 orterna som firar Svenska veckan.

Folktinget bekräftar datum och arrangemang för cirka 70 program som Folktinget bjuder på under Svenska veckan, tack vare stöd från stiftelser och fonder. Senaste år bjöd Folktinget på ungefär samma antal program. I år gick Folktinget för första gången ut med en öppen utlysning, Open Call, till kulturfältet och fick över 150 programförslag. Det här bidrar till transparens gentemot kulturfältet och konkret i ett mångsidigare program under Svenska veckan. I Folktingets program ökar antalet medverkande artister från ca 15 till drygt 20 och fler konstformer får synlighet. De 150 programförslagen till Svenska veckan har kallats en guldgruva bland orterna för det hjälper dem att hitta kulturaktörer som erbjuder kultur på svenska under hela året.

Svenska veckans program publiceras i slutet av sommaren på hemsidan svenskaveckan.fi och i sociala medier.

Beslut:

Informationen antecknades för kännedom.

§ 12. Folktingssessionen år 2026

Beslut:

Styrelsen beslutade att nästa session ordnas i Helsingfors, Lilla Parlamentet, 22–23 maj 2026. Den 22.5 ordnas ett seminarium där den finlandssvenska statistiska rapporten presenteras.

§ 13. Internationell verksamhet

Sedan senaste styrelsemöte har Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD) hållit styrelsemöte, årsmöte och konferens i Pamplona i Spanien 7–9 maj 2025. Anna Jungner-Nordgren valdes vid årsmötet till ny ordförande för NPLD för en treårsperiod.

Anna Jungner-Nordgren har också deltagit i ett rundabordssamtal om minoritetsspråkspolitik i EU under ett evenemang som Federal Union of National Minorities (FUEN) ordnade i Bryssel 12 maj 2025.

Den 28 maj ordnade Folktinget tillsammans med Finlands ambassad i Stockholm ett lyckat seminarium i Stockholm. Samarbetet mellan Sverige och Finland diskuterades under rubriken "Hand i hand i Nato och i Eurovisionen" på Finlands ambassad i Stockholm. Bland talarna fanns Ambassadör Maimo Henriksson, Folktingsordförande Henrik Wickström, senior geopolitisk rådgivare Joakim Paasikivi, t.f. biträdande direktör Katja Creutz på Utrikespolitiska institutet, riksdagsledamot Eva Biaudet (SFP), journalist och författare Thella Johnson samt direktör Wivan Nygård Fagerudd från Finlandsinstitutet.

FUEN vill ordna sin årliga kongress i Helsingfors hösten 2026 och har kontaktat Folktinget med frågan om Folktinget skulle kunna stå värd för kongressen. Folktinget är positiv till att stå som värd för FUEN kongressen i Helsingfors år 2026, förutsatt att Svenska kulturfonden beviljar medel för detta. FUEN

står för 80 % av kostnaderna och vårdorganisationens andel är ca 30 000 €. De tentativa datumen är 10–12 september eller 17–19 september.

Tony Asumaa undrade varför Finland motsätter sig att de officiella språken i EU utökas med till exempel baskiska, katalanska och galiciska.

Henrik Wickström sade att Folktinget med tanke på dess uppdrag varit neutralt i frågan.

Beslut:

Informationen antecknades för kännedom.

§ 14. Övriga ärenden

- Folktingets publikation Den finlandssvenska statistiska rapporten kommer att skrivas av professor Jan Saarela. Utkommer i maj 2026.
- Ny upplaga av ordboken på 3 språk trycks upp, finansiering erhållen av SLS. Utkommer hösten 2025.
- Planeringen av ett internationellt seminarium i samarbete med FUEN startar. Möte om projektstöd av SKF hölls den 6 juni. Seminariet planeras till september 2026.

Beslut:

Styrelsen antecknade de övriga ärendena för kännedom.

§ 15. Anmälningsärenden

- Helsingfors bokmässan 23-26.10 2025
- Utbildning för nya styrelsen hölls 4.6 klockan 15.00. Tillfället bandades.

Beslut:

Styrelsen antecknade anmälningsärendena för kännedom.

§ 16. Följande möte

Beslut:

Följande mötesdatum är den 14 oktober klockan 15.00–17.00 på Teams och den 9 december klockan 12.30–16.00 jullunch med efterföljande möte i riksdagen.

§ 17. Mötet avslutas

Mötet avslutades klockan 16.41.

Henrik Wickström
Ordförande

Christina Gestrin
sekreterare

Tom Liljestränd
protokolljusterare

John "Pi" Liljelund
protokolljusterare

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 6 pages before this page
Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende